

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/159/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга

бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас:70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaal@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Одхүү

Утас: 70584207 Цахим хаяг: Odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ДОА	Дорнод аймаг
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
БШУЯ	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	3-4
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1. Ерөнхий зүйл.....	11
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	11
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	11
3.4. Материаллаг байдал.....	11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт.....	13
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	14
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	14
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	15

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000. Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.02.24 № 183.

танай _____-ны № _____-т

Г АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ Г

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэг нь 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг дүгнүүлээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

011020046

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	17768982.00	20084766.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
33	АВЛАГА	0.00	1192384.00
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		1192384.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	17768982.00	18892382.00
351	Түүхий эд материал	0.00	0.00
354	Хангамжийн материал	17768982.00	18892382.00
35470	Бусад хангамжийн материал	17768982.00	18892382.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1605714690.00	1583971993.12
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1605714690.00	1583971993.12
392	Биет хөрөнгө	1605054690.00	1583377993.12
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1449172071.00	1449172071.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-24152867.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	77508000.00	84061200.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-9181367.16
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	78374619.00	80564619.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-7837461.84
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	0.00	10751800.00
393	Биет бус хөрөнгө	660000.00	594000.00
39301	Програм хангамж	660000.00	660000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-66000.00
394	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	0.00	0.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1623483672.00	1604056759.12
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	1192384.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	1192384.00
413	Өглөг	0.00	1192384.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		1192384.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1623483672.00	1602864375.12
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1623483672.00	1602864375.12
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	0.00	0.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1623483672.00	1602864375.12
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1623483672.00	1623483672.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	-20619296.88
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1623483672.00	1604056759.12

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1710108672.00	291148800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1622610672.00	19495000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1622610672.00	6389700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1622610672.00	6389700.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1622610672.00	6389700.00
121	Хөрөнгийн орлого	0.00	13105300.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	13105300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	87498000.00	271653800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	74998000.00	260817100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	74998000.00	260817100.00

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	105000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	105000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	12500000.00	10731700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	12500000.00	10731700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	86625000.00	311768096.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	86625000.00	311768096.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	80679193.00	303564413.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	53349440.00	208616943.00
210101	Үндсэн цалин	38210967.00	165713844.00
210102	Нэмэгдэл	8671334.00	24102891.00
210104	Урамшуулал	6467139.00	18800208.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6626052.00	26126942.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4532978.00	17715073.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	533291.00	2084167.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	426635.00	1667254.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	101436.00	416913.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1031712.00	4243535.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6737351.00	9402145.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1310417.00	2621797.00
210302	Түлш, халаалт	3689579.00	4549006.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1737355.00	2231342.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1877250.00	1419340.00
210401	Бичиг хэрэг	394650.00	517500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1000000.00	500000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	204600.00	150600.00
210404	Ном, хэвлэл	50000.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	130000.00	90400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	98000.00	160840.00
2105	Нормативт зардал	11093100.00	15658387.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	69300.00
210502	Хоол, хүнс	10693100.00	15589087.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	97000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	97000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	700000.00	190900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	700000.00	190900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	199000.00	42149756.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	766060.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	199000.00	146000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	0.00	41237696.88
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5945807.00	8203683.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100000.00	90400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100000.00	90400.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5845807.00	8113283.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5845807.00	8113283.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	0.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1623483672.00	-20619296.88
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1623483672.00	-20619296.88

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	87495000.00	271653800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	87495000.00	271653800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	74995000.00	260817100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	74995000.0	260817100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	105000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	105000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	12500000.00	10731700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	12500000.00	10731700.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	0.00	0.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	87495000.00	271653800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	87495000.00	271653800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	81552193.00	263450117.00
2101	Цалин хөлө болон нэмэгдэл урамшил	53349440.00	208616943.00
210101	Үндсэн цалин	38210967.00	165713844.00
210102	Нэмэгдэл	8671334.00	24102891.00
210104	Урамшуулал	6467139.00	18800208.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6626052.00	26126942.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4532978.00	17715073.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	533291.00	2084167.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	426635.00	1667254.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	101436.00	416913.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1031712.00	4243535.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6737351.00	9402145.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1310417.00	2621797.00
210302	Түлш, халаалт	3689579.00	4549006.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1737355.00	2231342.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2090250.00	1363800.00
210401	Бичиг хэрэг	394650.00	300800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1000000.00	500000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	204600.00	150600.00
210404	Ном, хэвлэл	50000.00	120500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	130000.00	90400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	311000.00	201500.00
2105	Нормативт зардал	11093100.00	16801787.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	369300.00
210502	Хоол, хүнс	10693100.00	15589087.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400000.00	843400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	0.00
2107	Томилот, зочны зардал	97000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1360000.00	225900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1360000.00	225900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	199000.00	912600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	250000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	199000.00	662600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5942807.00	8203683.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100000.00	90400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100000.0	90400.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5842807.00	8113283.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5842807.00	8113283.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	0.00	0.00

6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	0.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,623,483,672.00	0.00	1,623,483,672.00
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	1,623,483,672.00	0.00	1,623,483,672.00
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	1,623,483,672.00	0.00	1,623,483,672.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	1,623,483,672.00	0.00	1,623,483,672.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-20,619,296.88	0.00	-20,619,296.88
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	1,602,864,375.12	0.00	1,602,864,375.12

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	87495000.00	81652193.00	274181900.00	263435517.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	87495000.00	81652193.00	274181900.00	263435517.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	87395000.00	81552193.00	274091500.00	263345117.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	53350300.00	53349440.00	208708400.00	208616943.00
210101	Үндсэн цалин	39029600.00	38210967.00	166610500.00	165713844.00
210102	Нэмэгдэл	7778500.00	8671334.00	22895500.00	24102891.00
210104	Урамшуулал	6542200.00	6467139.00	19202400.00	18800208.00

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6668800.00	6626052.00	26088300.00	26126942.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4534900.00	4532978.00	17740000.00	17715073.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	533400.00	533291.00	2087100.00	2084167.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	426700.00	426635.00	1669600.00	1667254.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	106700.00	101436.00	417500.00	416913.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1067100.00	1031712.00	4174100.00	4243535.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12500000.00	6737351.00	9490700.00	9402145.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3000000.00	1310417.00	2905700.00	2621797.00
210302	Түлш, халаалт	6000000.00	3689579.00	4325800.00	4549006.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3500000.00	1737355.00	2259200.00	2231342.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2128800.00	2090250.00	2058800.00	1258800.00
210401	Бичиг хэрэг	250000.00	394650.00	195800.00	195800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1000000.00	1000000.00	500000.00	500000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	132800.00	204600.00	150600.00	150600.00
210404	Ном, хэвлэл	125000.00	50000.00	120500.00	120500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	100000.00	130000.00	390400.00	90400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	521000.00	311000.00	701500.00	201500.00
2105	Нормативт зардал	11093100.00	11093100.00	24722200.00	16801787.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100000.00	0.00	369300.00	369300.00
210502	Хоол, хүнс	10693100.00	10693100.00	23509500.00	15589087.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	300000.00	400000.00	843400.00	843400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	0.00	1241000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	0.00	0.00	1241000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	94000.00	97000.00	403600.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	94000.00	97000.00	403600.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1360000.00	1360000.00	465900.00	225900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1360000.00	1360000.00	465900.00	225900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	200000.00	199000.00	912600.00	912600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	0.00	250000.00	250000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	200000.00	199000.00	662600.00	662600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	100000.00	100000.00	90400.00	90400.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100000.00	100000.00	90400.00	90400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100000.0	100000.0	90400.00	90400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	87495000.00	87495000.00	274181900.00	271548800.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	74995000.00	74995000.00	263450200.00	260817100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	74995000.0	74995000.0	263450200.00	260817100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	12500000.00	12500000.00	10731700.00	10731700.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	12500000.00	12500000.00	10731700.00	10731700.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23.00	23.00	23.00	23.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	150.00	150.00	150.00	150.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	105,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	105,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	105,000.00

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	105,000.00
210401	Бичиг хэрэг	-	105,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	-
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	0.00	-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	105,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	105,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	105,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг эрхлэгч Б.Энхзул танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд худалдан авалтын татварын е баримтыг бүрэн авч санхүүгийн баримтад хавсаргах талаар өгсөн зөвлөмжийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 07-ноос 2021 оны 02 дугаар сарын 18-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Одхүү хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Бага насны хүүхэд бүр бие, оюун ухаан сэтгэлээр эрүүл өсөн бойжих, өөрийн онцлог бүтээлч үйлээрээ хөгжихөд бүх талын оролцоо, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тэдний хөгжил төлөвшилд дэмжлэг үзүүлнэ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэг нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн санхүү хяналт дотоод аудитын албанаас 2020 онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “ дунд ” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд зардлаар сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 169,371.4 мянган төгрөгөөс тооцон 3,387.4 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 6,502.3 мянган төгрөгөөр тооцсон нь 2020 онд зардлын гүйцэтгэл өссөнтэй холбоотой болно.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 19,426.9 мянган төгрөгөөр буюу 1.2 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага		1,192.4	1,192.4
Урьдчилгаа			
Бараа материал	17,769.0	18,892.4	1,123.4
Үндсэн хөрөнгө	1,605,714.7	1,625,209.7	19,495.0
Элэгдэл		-41,237.7	-41,237.7
Нийт хөрөнгө	1,623,483.7	1,604,056.8	-19,426.9
Өр төлбөр		1,192.4	1,192.4
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,623,483.7	1,602,864.4	-20,619.3
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,623,483.7	1,604,056.8	-19,426.9

Авлага дансны үлдэгдэл 1,192.4 мянган төгрөг болж өөрчлөгдсөн. Энэ нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн цалингаас татвар суутган тооцсонтой холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 18,892.4 мянган төгрөг болж 1,123.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь хангамжийн материал өссөнтэй холбоотой байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,625,209.1 мянган төгрөг болж 19,495.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь Боловсрол, соёл, урлагийн газраас 9,591.5 мянган төгрөгийн, ОНХС-ийн хөрөнгөөр 9,551.8 мянган төгрөгийн, эцэг эхийн хандиваар 6,389.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж авсантай холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,192.4 мянган төгрөг болж өөрчлөгдсөн. Энэ нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн цалингаас татвар суутган тооцсонтой холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,602,864.4 мянган төгрөг болж 20,619.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурснаас шалтгаалжээ.

Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 1,418,959.9 мянган төгрөгөөр буюу 5.8 дахин буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс орон нутгийн төсвийн орлогод материаллаг өөрчлөлт гарсан байна. Энэ нь өмнө жил тус байгууллага шинээр байгуулагдаж цэцэрлэгийн барилга болон тоног төхөөрөмж авч байсантай холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 225,143.1 мянган төгрөгөөр буюу 3,5 дахин өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт цалин хөлс, норматив зардал, тогтмол зардал, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардлууд байна. Энэ нь өмнөх жилд тус цэцэрлэг шинээр байгуулагдан хагас жил ажилласантай холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 274,181.9 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 274,181.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг өөрчлөлгүй баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 /код-70105/ хөтөлбөрийн 1 /код-80101/ арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 274,181.9 мянган төгрөг баталснаас 263,450.2 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 10,731.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 260,817,1 мянган төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 10,731.7 мянган төгрөг нийт 271,548.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 263,435.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 8,113.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 263,435.5 мянган төгрөг буюу 97,1 хувьтай байгаа нь хүүхдийн хоолны зардал 7,920.4 мянган төгрөгөөр, урсгал засварын зардлыг 192.9 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь цар тахалтай холбоотой хүүхдийн хоолны зардал хэмнэгдсэнтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт дансны орлогыг тендерийн 105.0 мянган төгрөгийн орлогоор бүрдүүлжээ.

Үүнээс тендертэй холбоотой бичиг хэргийн зардалд 105.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого, эх үүсвэрийг төвлөрүүлж, зарцуулаагүй байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 139 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 133 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл, хугацаа хоцроож мэдээлсэн 4 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд санхүүгийн тайлангийн аудитад хамрагдаагүй, шинээр үүсгэн байгуулагдсан байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 2,384.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,192.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 1,192.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлжээ.

Залруулсан алдаа

Аудитаар цалингийн ХХОАТ-ын суутгалтай холбоотой дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

Хөгжлийн бэрхшээлтэй 2 ажилтнаас ХХОАТ суутган тооцсон 1,192.4 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоололтой холбоотой алдаатай асуудал гарсан тул залруулга хийгдсэн.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 311,186.4 мянган төгрөгийн, хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны цалингийн орлогоос суутган тооцсон 1,192,4 мянган төгрөгийн зөрчилд тус тус албан шаардлага хүргүүлжээ. Үүнд:

1. Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэг нь 311,186.4 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг шилэн дансанд хоцроон байршуулсан нь Шилэн дансны 6 дугаар зүйлийн 6.1.1 дэх “тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөлтийг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны дотор”, 6.1.6 дахь “төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбарыг улирал бүр” гэсэн заалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийг зөрчин хөгжлийн бэрхшээлтэй 2 ажилтны цалингийн орлогоос нийт 1,192.4 мянган төгрөгийн татвар суутгасан нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх “дараах орлогыг албан татвараас чөлөөлнө”, 22.1.2 дахь “хөгжлийн бэрхшээлтэй хувь хүний орлого”, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1 дэх “хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг ажиллуулж байгаа иргэн, хуулийн этгээдийг хууль тогтоомжийн дагуу татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлтөд хамруулах, ...” гэсэн заалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын зөвлөмж

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Худалдан авалт, төлбөр үйлчилгээний данстай холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт: *Нийт худалдан авалт, төлбөрийн гүйлгээг татварын е-баримтын цахим системтэй тулган шалгахад, е-баримтгүй гүйлгээ хийсэн байна.*
- 1.2. Эрсдэл: *Татварын орлого дутуу илэрхийлэгдэх.*
- 1.3. Өгсөн зөвлөмж: *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3.1.3 дахь заалтад “анхан шатны баримт гэж, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог”, 13.4 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.”, 13.5 дахь хэсэгт “... цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, Төсвийн тухай хуулийн 41.2.3 дахь заалтад “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ын 6.5 дахь заалт Монгол Улсын стандарт MNS 6529:2015 “татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажсан анхан шатны цаасан баримтуудыг бүрдүүлж ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч E баримтыг хавсаргах” гэсэн заалтыг тус тус мөрдөж ажиллах.*

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны цалингийн орлогоос татвар суутган тооцсон байна. Энэ нь Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байгаа нь анхаарал татахуйц байгаа тул дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			ДОА-2021/159/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хэрлэн сумын 18 дугаар цэцэрлэг		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	2	3	4	5	
1	Шилэн дансны цахим сайтад байршуулах мэдээллийг тулган шалгахад нийт 139 мэдээ байршуулах ёстойгоос тухайн жилийн төсөв, төсвийн хэтрэлт, хэмнэлт, зэрэг 4 мэдээллийг хоцроон мэдээлсэн байна	311,186.4	Албан шаардлага	Эрхлэгч	Б.Энхзул
2	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийг зөрчин хөгжлийн бэрхшээлтэй 2 ажилтны цалингийн орлогоос нийт 1,192.4 мянган төгрөгийн татвар суутгасан	1,192.4	Албан шаардлага	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Энхзул З.Пүрэвгэрэл
3	Нийт худалдан авалт, төлбөрийн гүйлгээг татварын е-баримтын цахим системтэй тулган шалгахад зөрүү үүсэж, е-баримтгүй гүйлгээ хийсэн байна.		Зөвлөмж өгөв	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Энхзул З.Пүрэвгэрэл
ДҮН		312,378.8			